Voorstel aan Gemeenteraad

Registratienummer:
Z/26/927509

Onderwerp
Wijzigen afrekensystematiek Wmo-cliënten Omnibuzz.

Voorstel
De gemeenteraad wordt voorgesteld:
In te stemmen met het toepassen van een instaptarief en kilometertarief conform tarief Openbaar Vervoer voor Wmo gebruikers van Omnibuzz.

Inleiding
Omnibuzz is voornemens om vanaf 1 januari 2028 over te stappen van een zonesystematiek naar afrekening op basis van kilometers, gelijktijdig met de start van de nieuwe vervoerscontracten. Het Algemeen Bestuur van Omnibuzz heeft hierover eerder een besluit genomen en gemeenten verzocht tijdig hun lokale kaders vast te stellen. Zie bijlage 01 Brief colleges voorstel afrekensystematiek klanten in kilometers. Deze wijziging vraagt om duidelijke keuzes van de gemeenteraad over de systematiek van de eigen bijdrage en het instaptarief, omdat dit rechtstreeks samenhangt met de inhoud van de Wmo-voorziening. De reisbeperking/budgettering is al in de Verordening opgenomen.

Beoogd effect
Vanaf 1 januari 2028 wordt Wmo-vervoer afgerekend per gereden kilometer in plaats van per zone, waardoor de eigen bijdrage voor cliënten transparanter, voorspelbaarder en beter begrijpelijk wordt.

Burgemeester

mr. J.Th.C.M. Verheijen,

gemeentesecretaris/ algemeen directeur

drs. L.J.F.P. Busschops,

Argumenten

1.1 Het hanteren van het OV-instaptarief en kilometertarief sluit aan bij bestaande tarieflogica.
Het OV-instaptarief is al opgenomen in de Wmo Verordening en met de nieuwe afrekensystematiek sluiten we volledig aan bij Omnibuzz. Omnibuzz fungeert als aanvullend vervoer voor inwoners die niet zelfstandig van het OV gebruik kunnen maken. Door de tariefopbouw (instaptarief plus kilometertarief) vergelijkbaar te maken, wordt de relatie tussen beide vervoersvormen logisch en uitlegbaar. Dit vergroot de transparantie en bevordert uniforme toepassing binnen Limburg.

1.2 De raad stelt het instaptarief vast omdat dit onderdeel is van de inhoud van een voorziening.
Met dit voorstel wordt een inhoudelijke keuze gemaakt over de hoogte en systematiek van de eigen bijdrage voor het gebruik van Omnibuzz. Het instaptarief bepaalt mede hoe toegankelijk het vervoer is voor inwoners en vormt daarmee een wezenlijk onderdeel van de Wmo-voorziening. De wet bepaalt dat deze keuze bij de gemeenteraad ligt, omdat het gaat om de eigen bijdrage voor een voorziening. Daarom wordt voorgesteld deze keuze vast te leggen in de Verordening en hierover expliciet door de raad te laten besluiten.

1.3 Tijdige aanpassing van de Verordening in 2027 is nodig voor invoering vanaf 2028.
Het Algemeen Bestuur van Omnibuzz heeft al op 6 juli 2022 besloten om de afrekensystematiek van zones naar kilometers om te zetten omdat kilometerafrekening beter aansluit bij de daadwerkelijke vervoerskosten. Sinds 1 januari 2023 worden gemeenten om die reden al afgerekend op basis van kilometers. Op 17 december 2025 heeft het Algemeen Bestuur vervolgens ingestemd met de systeemvoorwaarden voor afrekening in kilometers voor klanten en gemeenten geadviseerd om de noodzakelijke besluitvorming hierover in gang te zetten.
De omzetting voor klanten is bewust gekoppeld aan het nieuwe vervoerscontract dat op 01-01-2028 ingaat, zodat vanaf de start van het nieuwe contract één eenduidige systematiek geldt. Aanpassing van de Verordening is nodig om deze overstap juridisch te borgen en voldoende voorbereidingstijd te creëren. Dit maakt het mogelijk om klanten tijdig te informeren, zodat de nieuwe systematiek vanaf 1 januari 2028 direct en volledig kan worden ingevoerd.

1.4 Kilometerafrekening zorgt voor meer transparantie en consistentie in de uitvoering.
Afrekenen in kilometers maakt het systeem inzichtelijker voor inwoners, gemeente en de uitvoerder. In tegenstelling tot zones – waarvan de omvang en het effect per rit verschillen – vormt een kilometer een objectieve en herkenbare eenheid. Door deze systematiek uiteindelijk te verankeren in de verordening wordt bovendien één consistente lijn aangebracht tussen de afrekening met gemeenten (die al sinds 2023 in kilometers plaatsvindt), de vervoerders en de klanten. Dit draagt bij aan een robuuste uitvoering en vermindert de kans op misverstanden of ongelijke behandeling.

Kanttekeningen
1.1 Door het hanteren van het OV-instaptarief en kilometertarief daalt de eigen bijdrage.

Het hanteren van het OV-instaptarief en kilometertarief is een bewuste keuze om aan te sluiten bij het reguliere openbaar vervoer. Een herkenbare en eenvoudig uitlegbare tariefstructuur voor inwoners te hanteren. Deze keuze vinden we inhoudelijk belangrijk. Een gevolg is dat de inkomsten uit klantbijdragen dalen. Dit effect wordt als beheersbaar beschouwd, maar vraagt wel om monitoring en aandacht binnen de gemeentelijke begroting.

1.2 Niet alle effecten van de systeemwijziging zijn vooraf exact te voorspellen
De overgang van zones naar kilometers kan leiden tot veranderingen in reisgedrag. Sommige inwoners zijn goedkoper uit per rit, anderen juist duurder, afhankelijk van hun gebruik en de afstand van de ritten. Ook kan een verruimd reisbereik binnen dezelfde maximale ritafstand leiden tot meer gebruik. Deze effecten zijn op voorhand niet exact te voorspellen en vragen om monitoring na invoering.

Inclusie
Aan de indicatiestelling voor het Wmo-vraagafhankelijk doelgroepenvervoer bij Omnibuzz verandert niks. De inwoners van Sittard-Geleen met de betreffende Wmo-indicatie kunnen net als altijd gebruik maken van het vervoer met Omnibuzz. Hierdoor kunnen zij blijven participeren aan het maatschappelijk verkeer.

Duurzaamheid
Het uitgangspunt van het nieuwe vervoerscontract per 01-01-2028 is de inzet van 100 % zero-emissievoertuigen. De overstap van zones naar afrekenen per kilometer past hier goed bij. Bij schone voertuigen hangen de kosten (stroom en onderhoud) vooral af van het aantal kilometers, niet van zones. Verder geldt dat kilometergebonden bijdrage voor cliënten inzichtelijker is en kan bijdragen aan bewustere ritkeuzes, zoals het bundelen van ritten. Dit ondersteunt de doelstelling om Wmo-vervoer doelmatig en duurzaam in te zetten.

Financiën
De aanpassing van het vervoerstarief van zones naar kilometers (instaptarief en kilometertarief) leidt er toe dat de klantbijdragen voor onze inwoners dalen. En daarmee samenhangend dalen de inkomsten voor de gemeente Sittard-Geleen. Het instaptarief bedraagt € 1,16 per rit. Het tarief per kilometer bedraagt € 0,2150 per gereden kilometer gebaseerd op de tarieven van het busvervoer van Arriva Limburg. Het geprognosticeerd aantal ritten in 2028 bedraagt 121.992. En het aantal geprognosticeerde kilometers in 2028 bedraagt 812.505. De klantbijdrage op basis van de nieuwe afrekensystematiek wordt in 2028 geschat op € 316.200. De gemeentelijke begroting is vastgesteld op € 355.700. Dat betekent dat met de nieuwe afrekensystematiek op basis van het gereden aantal kilometers de klantbijdragen voor gemeente Sittard-Geleen naar schatting met €39.500 zullen dalen in 2028. Het meerjarig effect is weergegeven in onderstaande tabel:

Nieuwe afrekeningsystematiek	Aantallen kilometers			Tarief	Totaalbedrag klantbijdragen		
	2028	2029	2030	Arriva	2028	2029	2030
Aantal kilometers per jaar *	812.505	820.630	828.837	0,2150	174.700	176.400	178.200
Aantal ritten per jaar *	121.992	123.212	124.444	1,16	141.500	142.900	144.400
Nieuwe klantbijdragen o.b.v. km's					**316.200**	**319.300**	**322.600**
Klantbijdragen gemeentelijke begroting					**355.700**	**355.700**	**355.700**
Lagere klantbijdragen					-39.500	-36.400	-33.100

*** geprognosticeerde cijfers uit Omnibuzz Begroting 2027 en meerjarenraming 2028-2030**

Het budget voor de klantbijdragen wordt toereikend geacht binnen de gemeentelijke begroting 2028 en verdere jaren. Er wordt geen begrotingswijziging bijgevoegd.

Communicatie en Participatie

Omnibuzz heeft in dit traject haar cliëntenraad betrokken en informeert in 2027 haar cliënten.
Sittard-Geleen informeert in 2027 schriftelijk haar inwoners die gebruik maken van Wmo-vraagafhankelijk doelgroepenvervoer.
De Wmo-raad wordt in oktober 2026 geïnformeerd.
De Wmo-consulenten worden meegenomen in dit traject en geïnstrueerd in de nieuwe werkwijze.

Vervolg

De verordening wordt in 2027 aangepast.
Cliënten/inwoners worden in 2027 geïnformeerd.

Bijlagen

01. Brief colleges voorstel afrekensystematiek klanten in kilometers

Voorstel aan **Gemeenteraad**	
Steller: [redacted] E-mail: [redacted]r@sittard-geleen.nl Team: Zorg Portefeuillehouder: Kies een item. L.A.P Vaessen	Reg. nummer : Reg. datum : 4 september 2026 Reg.nummer(s) bijlagen : Bijlage 00 Aanbiedingsblad Raad Bijlage 01 Brief colleges voorstel afrekensystematiek klanten in kilometers Bijlage 03 Concept Raadsbesluit: In te stemmen met het toepassen van een OV-instaptarief en kilometertarief conform tarief Openbaar Vervoer voor Wmo gebruikers van Omnibuzz.